

Predikatie over Zondag 49 H.C.
door eerwaarde heer D.J. van Keulen
Vrije Oud Gereformeerde Gemeente Aalburg

Zingen Psalm 119 : 1.

Belijdenis des geloofs: Twaalf Artikelen.

Zingen Avondzang : 7.

Schriftlezing Matthéüs 26 vers 36 t/m 46

36 Toen ging Jezus met hen in een plaats, genaamd Gethsémané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga en aldaar zal gebeden hebben.

37 En met Zich nemende Petrus en de twee zonen van Zebedéüs, begon Hij droevig en zeer beangst te worden.

38 Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij.

39 En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

40 En Hij kwam tot de discipelen en vond hen slapende, en zeide tot Petrus: Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?

41 Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

42 Wederom ten tweeden male heengaande, bad Hij, zeggende: Mijn Vader, indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede.

43 En komende bij hen, vond Hij hen wederom slapende; want hun ogen waren bezwaard.

44 En hen latende, ging Hij wederom heen en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden.

45 Toen kwam Hij tot Zijn discipelen en zeide tot hen: Slaapt nu voort en rust; zie, de ure is nabijgekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

46 Staat op, laat ons gaan; zie, hij is nabij die Mij verraadt.

Votum.

Gebed.

Zingen Psalm 69 : 3 en 4.

Aan de orde van behandeling, gemeente, is Zondag 49 van de Heidelbergse Catechismus.

124. Vr. Welke is de derde bede?

Antw. Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde. Dat is: Geef dat wij en alle mensen onzen eigen wil verzaken, en Uw wil, die alleen goed is, zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn; opdat alzo een iegelijk zijn ambt en beroep zo gewilliglijk en getrouwelijk moge bedienen en uitvoeren als de engelen in den hemel doen.

Om met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest naar aanleiding van deze Zondags-afdeling stil te staan bij drie gedachten.

- 1^e. Geef ons Jezus te kennen.
- 2^e. Geef ons Uw wil te erkennen.
- 3^e. Geef ons onze onwil te bekennen.

Gemeente, het past ons om dat gedeelte dat voor ons ligt uit de Heilige Schrift met alle eerbied en met alle ontzag te benaderen. Het past ons ter harte te nemen: "Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop gij staat is heilige grond". Nee, wie nog goedkoop over het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus spreken en denken kan, die zal er o zo weinig van begrepen hebben, van verstaan hebben. Professor Wisse noemt het "Het heilighdom des lijdens Christi". Spurgeon zegt: "We betreden het heilige der heiligen". En weet je wat Spurgeon erbij zegt? Hij zegt: "Laten we nu alstublieft niet proberen met onze gedachten, met onze theologie deze woorden te verklaren". Hij zegt: "Maar laten we veelmeer de handen vouwen en God aanroepen, dat het Hem behagen zou Zijn Heilige Geest te geven, opdat de sluiers worden opgelicht en we in mogen blikken in deze ziele-worsteling van de Heere Jezus Christus".

Het gaat in Zijn omwandeling op aarde naar het einde toe. Het gaat in de weg van Zijn lijden en sterven naar het toppunt, het hoogtepunt. Je zou ook kunnen zeggen: naar het dieptepunt toe. Maar juist in dat dieptepunt is het hoogtepunt gelegen: de zaligheid van de Kerk en de eer en de verheerlijking van God.

Wat een gang! Wat een ontzettende en ontzaglijke gang is de Heere Jezus Christus gegaan. Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsémané. Wat een uitgelezen plaats! Het betekent "de olijfpers". Want van Hem geldt, en dat gaat ook dwars door dat gedeelte heen meer en meer blijken, dat Hij de pers alleen getreden heeft. En daar in de plaats van de olijfpers, daar zal Hij onder de

toorn van God gebukt en met de last van de schuld van Zijn Kerk op Zijn hart en op Zijn schouders een smartelijke gang moeten gaan.

Gethsémané. En Hij zeide tot de discipelen: “Zit hier neder totdat Ik heen ga en aldaar zal gebeden hebben”. Ziet u dat? Er moeten er acht achter blijven. Drie neemt Hij er mee. Judas is er niet meer bij, de twaalfde. Acht blijven er achter, drie mogen er mee. De Heere is er vrij in wat Hij Zijn kinderen en Zijn Kerk leert, hoe ver Hij ze mee voert in de geheimen van het genadeverbond. Maar let op één ding wel terdege: al moeten die acht discipelen buiten blijven, al moeten ze daar op Hem wachten, Hij zal tot ze weer komen en ze weten wat Hij daar in Gethsémané zal gaan doen. Want Hij zegt: “Wacht hier, zit hier neder, totdat Ik heen ga en aldaar zal gebeden hebben”. Dus ze weten het, dat Hij daar de hof in gaat om te bidden, om het aangezicht van Zijn Vader te zoeken. En ze weten dat Hij dat gebed doet als de Borg en als de Middelaar. Dat Hij worstelt voor het aangezicht van Zijn God.

Ja, Petrus en de twee zonen van Zebedéüs mogen verder mee. Mee om Hem te zien, Zijn aangezicht, Zijn gestalte. Hoe Hij daar Zich aan hen vertoont. Want er staat, als Hij die met Zich neemt: “Begon Hij droevig en zeer beangst te worden”.

Laat ik dat eerst tegen u mogen zeggen. Wellicht hebt u in uw leven al o zo vaak, zeker in de lijdenstijd, stilgestaan bij het lijden en sterven van de Heere Jezus. Misschien hebt u er weleens een traan om gelaten. Dat kan maar zo zijn. Misschien heeft het u weleens ontroerd, dat het u bewogen heeft. Dat u gedacht hebt: “Wat een smart is dat geweest”. Maar bedenk het goed, al die aandoenlijkheid is algemeen, hoor. Als u nog nooit tot de erkenning gekomen bent: “Dit moest Hij doorlijden voor mij”. Als het nog nooit tot een persoonlijke zaak gekomen is, zoals die dichter dat uitgezegd heeft: “Het zijn de Joden niet, Heere Jesu, die U kruisten”. Maar hij leerde naar zichzelf te wijzen: “Ik ben het”. Het is mijn zonde en het is mijn schuld die een eeuwige afstand hebben geschapen tussen God en mijn ziel. Ik ben mijn Schepper en mijn Formeerder kwijt, en er is geen weg om tot Hem terug te keren. Heb je dat weleens een keer gezien in het overwegen van het lijden en sterven van de Heere Jezus? Denk er om dat de smart er om dan zoveel dieper wordt. Want dan bent u het. Dan vallen alle mensen weg. Dan bent u het die het Hem heeft aangedaan, omdat u (dat is het) tegen God en Zijn heilige wet bent opgestaan, omdat u niet onderworpen bent gebleven aan Zijn Goddelijke wil, maar uw eigen wil, uw zondewil hebt uitgeleefd, omdat u gedaan hebt dat kwaad was in Gods oog. U bent die straf waardig waar Hij in gaat. U bent die slagen Gods zo waardig, de uitgieting van de toorn van God, die past u, en mij net zo goed. Die past ons.

Laten we dat vanmiddag overwegen en ons hoofd buigen, en verbaasd zijn dat we nog niet in de hel zijn, dat de aarde onder onze voeten nog dicht gebleven is, want we horen in de afgrond, hoor, als je naar ons kijkt. En als we in de spiegel van Gods heilige wet hebben leren blikken, wie zal er nog iets tegen in kunnen brengen! De Heere is rechtvaardig in al Zijn weg en werk. Of niet? Rust Zijn oordeel, het vonnis over uw leven, op de allerbeste wetten? Moet u Hem gelijk geven: "U doet geen onrecht, Heere".

Is dat nu niet een wonder vanmiddag? God Zelf begon droevig en zeer beangst te worden. Hoe is het mogelijk, dat wij in onze natuurstaat nog kunnen lachen? Hoe is het mogelijk, dat wij nog vrolijk en blij voort kunnen leven? Hoe is het mogelijk? Weet u hoe dat mogelijk is? Omdat we nauwelijks een indruk hebben van wat de toorn van God inhoudt. Maar het moet maar gaan wegen. Het moet maar zwart worden. Het moet maar gewicht krijgen in je leven: "Betaal Mij wat je Mij schuldig bent". Ja, dan vergaat het lachen je wel. Dat geloof ik vast. Dan ga je als een mens door onweder voortgedreven over de wereld. Dat kan niet anders.

Begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Moet je dat eens tot je door laten dringen. Ja, dat beseffen we helemaal niet wat dat is, droevig en zeer beangst. Ik moet het u zo proberen uit te leggen, anders kan ik het ook niet. De Heere Jezus voelt de volle last van de toorn van God. En als de Heere Jezus nu droevig en zeer beangst begon te worden, dat betekent: Zijn hart, Zijn gedachten, Zijn gestel, alles wordt neergedrukt onder de last van die toorn van God. Hoeveel temeer ons. Wie zal in dat gericht bestaan! Als in een ogenblik worden we verdelgd, we worden tot pulver gemaakt, omdat de Heere Zijn toorn over ons uitgiet. Bedenk dat wel, juist u die onverzoend met God voortleeft, hoe vreselijk het zal zijn te vallen in de handen van de levende God. Dat gevoelde de Heere Jezus Christus, hoe vreselijk dat is. Hij ondervond het, dat onze God een verterend Vuur is en een eeuwige Gloed, bij Wie niemand wonen kan.

Droevig en zeer beangst. Weet u wat ik denk? Dat geloof ik maar zo. Daar hebben die discipelen wat van gezien. Dat moet ze verscheurd hebben, Hem zo in lijden te zien. Dat hebben ze niet alleen gezien, Hij heeft het tegen ze gezegd. "Mijn ziel is geheel bedroefd, tot de dood toe". Hebt u dat weleens overwogen, wat dat betekenen zou, tot de dood toe? Weet u wat de Heere Jezus zegt? Wat Mij nu alleen nog maar wacht, dat is ellende, dat is smart, dat is lijden en dat is sterven. Nee, er zal geen enkele reden meer zijn om nog een lach op Zijn aangezicht te trekken. Tot de dood toe. Dus heel Zijn verdere levensgang is een lijdensgang.

Maar wat blijkt? De Heere Jezus is het onderworpen. Dat wil ik eerst zeggen, ook in verband met Zondag 49. Gods wil en onze wil. Die eigen wil. Dat is altijd zoiets wat nauwelijks..., nee, helemaal niet bij elkaar te krijgen is. Dat gaat maar niet. En dan moet je niet op de mensen om je heen neerkijken. Dan moet je zeggen: "Zo zitten wij nu in elkaar". Als de dokter tegen ons zegt: "Nou ja, u hebt een ziekte, het is alleen nog maar lijden, het wordt alleen maar minder, het zal alleen maar slechter met u gaan". Weet u wat de mens van tegenwoordig zegt? "Nou, dan maken we er toch een eind aan. Want ik heb geen zin om dat lijden te ondergaan. Ik heb geen zin om alleen maar beroerdere dagen mee te maken. Nee, laat me dan maar (zo heet dat dan ook nog) menswaardig afscheid nemen. Dan kies ik voor de dood". Moet je eens na gaan. De dood is een oplossing. Maar wat zal het voor die mensen vreselijk zijn, die de dood als een oplossing hebben gekozen, om daar voor die God te verschijnen, en dan wensen te sterven, maar eeuwig niet meer te kunnen sterven, als ze daar de tweede dood tot hun deel zullen ontvangen, omdat hun wil niet onderworpen geweest is aan Gods wil.

Weet u waar ik aan denken moest in verband met deze woorden? Aan wat ik hoorde van die hoogbejaarde christen. Hij had tegen zijn wijkpredikant gezegd: "Nu heb ik heel vaak in mijn leven moeten leren achteraan te komen. Ik heb heel vaak moeten leren dat mijn wil onderworpen, ja, verslonden moet zijn in Gods wil. Dat is een oefening geweest". En die man komt in het ziekenhuis, en de dokter zegt: "Het is ongeneselijk. Het wordt sterven. Ik kan niets meer voor u doen". En hij zegt: "Dokter, dank u wel voor dat bericht, ik mag onderhand naar Huis". En hij dacht dat hij de volgende dag weggenomen zou worden. Hij heeft nog zes weken geleefd. Pijnen, zware pijnen geleden. Hij heeft niet gezegd: "Dokter, maak er maar een einde aan". Nee, hij zei tegen zijn predikant: "Nu dacht ik dat ik had leren volgen, en nu heb ik het weer moeten leren. Onderworpen aan de wil en aan de weg die de Heere met mij houdt. Moest ik weer leren achteraan te komen. Mijn wil verslonden in Zijn wil. Hij heeft met mij gedaan wat goed is in Zijn heilige ogen". Kijk, dat is iets van het drukken van de voetstappen van de Heere Jezus Christus. Bedenk het goed, als je tegen jezelf zegt: "Dan gaan we dat maar eens doen", vergeet het maar. Dat kan alleen als het oog van het geloof op Hem gericht is. Hij, Die Borg en Middelaar, Die het alles doorleden en doorstreden heeft. Hij Die gehoorzaam geweest is aan het hoog bevel van Zijn God en Vader. Als Hij in het oog is, ja, dan alleen.

Hij heeft het tegen ze gezegd: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe". Dat is ook tekenend. Zijn ziel, dat is Zijn Wezen. Dat is (dat lees je door het hele Woord van God heen) waar het om draait, waar het om gaat, wat onze persoon, ons wezen uit maakt. Nou, en die is geheel bedroefd tot de dood toe. Wij kunnen altijd nog denken: "Misschien is het morgen beter". Dan zijn we niet geheel bedroefd tot de dood toe. Maar Hij had geen uitzicht op beter in dat opzicht. Nee, het zou alleen maar erger, vreselijker worden.

Blijft hier, waakt met Mij.

Dat is wat, wat Hij tegen die drie discipelen zegt! Blijft hier en waakt met Mij. Hij zegt: "Hier blijven en God aanroepen". Dat kun je je toch niet voorstellen! Zijn borgtochtelijk gebed moet omkranst worden met dat eenvoudige en dat onvolmaakte, dat gebroekene van de gebeden van het waken van de Zijnen. Waakt met Mij. Daar heb ik mij toch over verbaasd. Maar weet u, dat blijkt ook wel uit dat gedeelte. Ze slapen maar steeds. Ze waken niet. Ze dommen in en ze dutten weg. Dat is de mens.

Dat moet ik tegen u zeggen, u die de verschijning van de Heere Jezus Christus hebt leren liefkrijgen. Dit is het bevel des Heeren: "Waakt met Mij". Waarom? Zometeen zegt de Heere Jezus: "Opdat ge niet in verzoeking komt". De verzoeking is er aan alle kanten. Vanbinnen. Om ons heen. En die duivel, wat dacht u daar eigenlijk van? De verzoeking. Maar weet u, we vergeten die handen te vouwen en we vergeten het die troon van Gods genade te bestormen. We zijn biddenloze en ingezakte mensen geworden. We laten de zaak maar wat op z'n beloop. Nee, dat waken van ons stelt niets voor.

Waakt met Mij. De Heere Jezus zegt: "Kunt ge dan niet één uur met mij te waken?" Durft u het voor het aangezicht van God te zeggen, dat u in uw hele leven, bij elkaar genomen, weleens één uur hebt gewaakt? Dan ben je hoogmoedig, als je dat durft te zeggen.

Maar het wonder schittert, dwars door hun indommelen heen, dat de Heere Jezus wakende blijft en dat Hij niet in slaap valt, nee, maar dat Hij hier wakker is en dat Hij tot in alle eeuwigheid waakt over Zijn volk. Maar beseft het goed, dat de Heere Jezus het Zelf gezegd heeft tegen de Zijnen: "Dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten".

Ach, dat werd in de oude tijd nog verstaan. Als er toch bidden en vasten onder ons gevonden zou worden. We zouden wonderen zien. Dat geloof ik vast. Bidden, dat is God aanroepen, dag aan dag Hem Zijn Woord voorhouden in alles wat we meemaken. Maar ook vasten. Dat betekent niet nooit meer een boterham eten. Nee, vasten betekent in dat opzicht: niet mee doen met de wereld, een apart

en geheiligd volk wezen. Maar we hebben de wereld binnen gelaten, in onze kerken, in onze gezinnen, in onze persoonlijke levens. We hebben de wereld binnen gelaten. En waar de wereld komt, daar wijkt Gods Heilige Geest. Dat kan niet anders. Daarom is het zo'n ingezonken, zo'n dodige toestand.

Blijft hier en waakt met Mij. Dat is het wat Hij Zijn discipelen toezegt. En wat zou de liefde tot Hem ze wakker moeten houden. Maar hun ogen werden zwaar.

En Hij een weinig voort gegaan zijnde. Dat vind ik ook tekenend. Hij gaat ook bij die drie nog vandaan, verder, dieper de hof van Gethsémané in. Geheel alleen. En waar Hij nu de drie discipelen achter liet, en waar Hij de acht discipelen buiten liet, daar mogen wij door het Woord van de levende God er bij zijn. Vind je dat niet een wonder?! Dat wij dat diepste, dat intiemste gebed, dat worstelen van de Heere Jezus voor het aangezicht van Zijn Vader mogen meemaken, mee beluisteren. Ja, dat is een wonderlijke zaak. Of niet?

Een weinig voort gegaan zijnde. Het was trouwens een bekende plek waar Hij op Zijn aangezicht viel. Hij was o zo vaak in Gethsémané geweest om Zijn Vader aan te roepen en waar Hij had ondervonden gunst en de nabijheid van Zijn Vader.

Dat wou ik u ook eens vragen. Hebt u eigenlijk een bidvertrek? Of niet? Hebt u van die plaatsen die u aan kunt wijzen, daar, daar keerde de Heere Zijn vriendelijk aangezicht tot mij. Daar in dat bos, in dat weiland; daar in die kamer, daar in die kelder wellicht. Wie weet waar het is. Een plekje wat je maar al te vaak opzoekt, omdat je er niet meer uit komt in die levensweg. Geestelijk en lichamelijk constant in de knoop en constant voor die kruispunten. Wat moet je? Maar daar waar de Heere Zich niet onbetuigd heeft gelaten, dat zullen pleisterplaatsen zijn. Of niet?

Hier had de Heere Jezus zo menigmaal de gunst en de nabijheid Zijns Vaders ondervonden. Het was een bekende plek voor Hem, en met eerbied gesproken, ook voor Zijn Vader in de hemel. Daar had Hij zo menigmaal Zijn Zoon ontmoet.

En daar viel Hij op Zijn aangezicht. Eigenlijk is dat op Zijn aangezicht vallen de uitwerking van dit: Hij begon droevig en zeer beangst te worden. De toorn van God gaat persen, persen. En de Heere Jezus valt op Zijn aangezicht, plat in het stof, onder de last van de toorn van God. En Hij ziet die drinkbeker van Gods toorn voor Zich. Dat is iets vreselijks. Die zal tot de laatste druppel toe moeten worden leeg gedronken. Wie zal staande blijven?! O mensenkind, denk er niet te licht over, die drinkbeker van Gods toorn. Hij ziet het voor Zich. En Hij roept uit: "Mijn Vader". Vind je dat niet schoon? Mijn Vader. Terwijl de grootste smart Hem wacht. Terwijl straks zelfs de

Heere als van Hem weg zal wijken. Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Mijn Vader. Verzekerd van Zijn Kindschap, Zijn Zoonschap. 't Is nogal wat in dit licht. Het is nogal een schuld tot oneer van God als het volk van de levende God in een druk- en in een kruisweg geleid wordt en het uitroept: "Zal God eigenlijk wel weten van mijn droevig lot?" Als dat volk het uitroept: "Hoe ben ik aldus? Heeft Hij wel ooit naar mij om gezien? Is God vergeten genadig te zijn?" Dat is wat! Als we door de omstandigheden heen twijfelen aan de staat. Dat zit hier vanbinnen, hoor. Maar bij God verandert die staat nooit. Dat houdt Hij vast.

En de Heere Jezus, Zelf God zijnde, weet het: "Mijn Vader, indien het mogelijk is..." Weet je wat dat betekent, dat woordje "mogelijk"? Want u zegt: "Bij God zijn alle dingen mogelijk. Hij kan alles anders maken. Waarom doet Hij dat dan eigenlijk niet?" Nee, dit betekent, indien het mogelijk is: "Als het in overeenstemming is met Uw raad en met Uw wil. Als het Uw welbehagen niet tegenspreekt". Daar moet je eens aan denken als je zogenaamd je verlanglijstjes voor Gods aangezicht houdt: "Ik wil dit en ik wil dat". Als die wil van ons er maar tussen zit. Dat moet de hoofdzaak zijn, dat wij willen zouden, gelijk de Heere Jezus Christus, wat God wil. Of we nu leven, of dat we nu sterven. Of we nu zalig worden of verloren gaan. Zo ver! Zo ver! Als de wil van God maar bestaan zal tot in alle eeuwigheid toe. Dat is het wat de Heere Jezus zegt. Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan. Dat betekent: voor Mijn oog wegtrekken. De aanblik is al afgrijselijk. Laat staan dat Ik hem drinken moet. Laat hem voorbij gaan, indien mogelijk. Doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. Gij! En weet u, de Vader heeft dat gebed verhoord. U zegt: "Dat is helemaal niet waar, want die drinkbeker is niet aan Hem voorbij gegaan, die moest Hij leeg drinken". Weet u wat het hart, de kern van dat gebed is? Niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. Wat is de Heere goed! Wat is Hij liefderijk! Dat Hij Zijn wil heeft doorgevoerd. Anders konden u en ik nooit zalig worden. Anders zou er geen Kerk Boven komen. Maar dit is de wil van God de Vader: dat ze zalig worden die verkoren zijn van voor de grondlegging der wereld. Gelijk Gij wilt.

Hij kwam tot de discipelen en vond ze slapende. O, o, o, Kunt gij dan niet één uur... Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt. De geest is gewillig, het vlees is zo zwak. Hij zegt: "U staat aan al de gevaren bloot, en hoe zult u staande kunnen blijven als u niet geleerd hebt uw handen te vouwen". Het christelijk bombardement, noemt Luther het. Ik heb het u vaker gezegd. Maar dat moet je onthouden, hoor. Het christelijk bombardement voor het aangezicht

van God. Dat is het gebed, dat ware gebed, gewerkt door de Heilige Geest.

En u zegt: "Maar ik bid zo weinig". Dat is de last van dat volk van de levende God. Daar moeten ze over klagen, dat ze zo biddenloos zijn. En weet je wat Kohlbrugge zegt? Hij zegt: "De Heilige Geest bidt voor ze met onuitsprekelijke verzuchtingen, en de stem van de Heilige Geest gaat door hun hart tot het aangezicht van God de Vader. En zij maar klagen: "Ik bid helemaal niet, ik bid helemaal niet". Maar ze bidden toch. Op de bodem van het hart, daar werkt de Heilige Geest dat gebed uit. Dat gebed tot de eer en de verheerlijking van God.

En ten tweede malen ging Hij heen en Hij bad, zeggende: "Mijn Vader, indien deze drinkbeker aan Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede".

Nu kom je aan nog een diepere zaak. Hoe zal ik het in woorden vatten? De Heere Jezus zegt: "Tenzij dat Ik hem drinke, maar Uw wil geschiede". Ofwel, Uw wil is goed, hoe het ook gaat. Dat is wat! Dat is wat! Al moet het met mij naar de dood, Uw wil is de beste. Welke weg U ook voor mij uitkiest, al begrijp ik het niet, Uw wil is de beste.

Weet je wat wij van die wil van God zien, wat wij er van verstaan? Net als de zon aan de hemel. Als je er naar kijkt, wat zien we nou eigenlijk van die zon? Het grootste gedeelte zien we niet. Dat is voor ons oog verborgen. Dat is met die wil van God precies hetzelfde. Wat we er van zien is maar een partje, een stukje. We doorgronden het niet. We begrijpen het niet. Maar de Heere Jezus zegt: "Na deze zult gij het verstaan". Wat zal dat zijn! Al moest het dwars door dood en graf heen. Al moest alles je uit handen genomen worden. Al brak alles je bij de handen af. Als je daar zult komen en het zult zien dat het geweest is tot de glorie, de eeuwige glorie van God. O mens, dat zal toch de verwondering uitmaken, of niet? Wat wij dachten dat het ons ten kwade was, het bleek Gode ten goede te zijn.

Uw wil geschiede.

Hij vond hen wederom slapende. Hun ogen bezwaard. En hen latende. Vind je dat niet liefderijk! Ze zijn te vermanen. Maar hen latende. Hij weet wat er nog straks op ze af zal komen, wat voor een nacht dat wezen zal, en dat het heen gaat naar de kruisheuvel Golgotha. Hij weet hun zwakheid, hun vermoeidheid. Hen latende. En Hij bidt voor ze. Ja, mensen, als we daar toch een zicht op hadden. Hen latende, maar dat daar eeuwig bij God is een biddende en een dankende Hogepriester. Ja, dan slaap je pas lekker. Laat ik het zo maar zeggen. Ja, dat de slaap ook geheiligd zij, hoor. Daar bidden we om in dat gezang. Dat de slaap geheiligd zij. Maar wat slaap

je dan lekker. Wat kun je dan de zaak uit handen geven. In Uwe handen beveel ik mijn geest en de hele zaak van mijn bestaan. En in Gods handen is het in veilige handen. In Jezus' handen is het in veilige handen.

Hij gaat voor ze en Hij bidt. Ten derde male, zeggende de zelfde woorden. En in dat drie keer zit een betekenis. Het is vol. Het is uitgeklaagd. Het is uitgezegd. En nu staat er iets niet wat er wel gebeurd is. Dat mag ook niet opgetekend worden. Dat kan niet in woorden van zwarte inkt gevat worden, wat dat geweest is. Versterkt geworden door de Heilige Geest. Hij is bekrachtigd geworden, ook naar Zijn menselijke natuur. En Gods wil moet bestaan. Hij is opgestaan, Hij kwam tot de discipelen en Hij zeide: "Slaapt nu voort en rust, want de ure is nabij gekomen". Het komt dichtbij, maar het verschrikt niet meer. Denk erom dat dan de angst, de prikkel en het geweld van de dood is weg genomen. Denk erom dat je dan voor geen vijanden vreest, als God door de werking van Zijn Heilige Geest je nabij is. Als Hij je Zijn bijstand verleent, ach, al moet het dan door ik weet niet wat heen. Met mijn God, zingt de psalmist, spring ik over een muur en met Hem dring ik door sterke benden heen. Wat zal ik vrezen? Wat zal een nietig mens mij doen? Als de Heere maar bij mij is. Is dat niet het gebed van Mozes geweest! Laat ons ook vanhier niet optrekken als Uw aangezicht niet mede gaat. Dat is noodzakelijk. En hier is het aangezicht des Heeren er bij. Zie Hem manmoedig staan. De ure nabij gekomen. De Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren. Staat op, laat ons gaan. Zie, hij is nabij die Mij verraadt.

Daar zit wat in, in dat "laat ons gaan". Dat betekent dit: zij mogen Mij niet overrompelen, maar Ik treed ze tegemoet. Ofwel, zelfs in hun haat en in hun vijandschap, zelfs in hun gevangenneming zijn zij onderworpen aan de raad van God. Hij beschikt dat. Ja, als het God had gewild dat Hij ze ontgaan was (vanmorgen, Johannes 10), dan zou Hij ze ontgaan zijn uit hun aller hand. Maar Hij treedt ze tegemoet en Hij loopt ze in de handen. Ze kunnen Hem zo grijpen, want het is Gods raad. Dat was de eerste gedachte: "Geef ons Jezus te kennen".

Ik wou het u vragen vanmiddag. Kent u Hem? Heeft Hij Zich aan u geopenbaard gelijk Hij is? Heeft Hij het u vertoond, dat Hij deze weg gegaan is voor u? Bent u er achter gekomen dat u zo bent als de runderen die hun verzenen tegen de prikkels slaan? Bent u er achter gekomen dat u onwillig bent, dat u een wederstrevend mensenkind bent? Bent u er achter gekomen goddeloos te zijn, met al uw kerk en met al uw godsdienst, met al uw gebouwde vroomheid wellicht? Bent u er achter gekomen, o mensenkind, dat er een schuld

open staat voor het aangezicht van God? Ben je verlegen geraakt om een Borg en om een Middelaar? Maar wie zal weten Wie Hij is als Hij niet aan u vertoond geworden is, als Hij Zich niet bekend gemaakt heeft? Heeft Hij Zich bekend gemaakt als uw Borg en uw Middelaar, in uw plaats gegaan de weg van smarten, in uw plaats manmoedig gestreden tot het einde toe. Want weet u, als Hij zegt: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe", dan betekent dat: Ik zal lijden en smart ondergaan totdat het is volbracht. En in dat "het is volbracht" ligt, dat het volk van God uit het gericht, uit het oordeel is weggenomen. Hij is in die gang gegaan, opdat zondaren in zichzelf verlost zouden worden, die het nooit eens kunnen zijn met Gods wil, maar breken onder deze liefdebetoning des Heeren, breken in het aanzien van wat Hij gedaan heeft.

Kent u deze Heere Jezus Christus? En kent u die diepste zaak, dat Gods raad bestaan zal tot in alle eeuwigheid? Kunt u het wonder niet, op dat de Heere naar u heeft omgezien, u welgedaan heeft uit grondloze barmhartigheid? Gode zij dank is Gods wil geschied, want anders was ik nooit verlost geworden. Dat is een geheim! Als je Hem ziet aan het vloekhout der schande, als je Zijn bloed ziet druppen en hoort van Zijn stervende lippen: "Dit deed ik voor u. Gij de eeuwige dood verdiend, maar Ik voor u". En als je het daar meemaakt, omgeven in die liefde van God, dat je zondepak je wordt afgenomen, bevrijd van al je schuld, en de Heere het tot je ziel spreekt: "Ik zal niet meer toornen en Ik zal niet meer schelden". Ben je het er dan niet mee eens dat Gods wil altijd de beste is? Want je wilde zelf je dood en je ondergang. Daar moet je maar veel aan denken als je naar een opgebaard mens staat te kijken: "Dat wilden wij nu". Je wilde je eigen dood en ondergang. Maar dat God gewild heeft dat er een Kerk zou zalig worden.

Wordt het dan niet de lieve wil van God?!

Kent u deze Heere Jezus Christus?

Het is zo treffend dat er in de Heidelberger staat: "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde", dat is: "Geef..." Hoort u? Ofwel, dat hebben wij niet. Dat wordt bij mij niet gevonden. Dat is ons van nature na onze val zo vreemd. Dat is ons niet eigen. Nou, dat slaat meteen uit handen die theologie van vandaag, die zegt: "Weet je wat? Je moet Jezus maar aannemen, en anders kies je toch gewoon, je gelooft het toch gewoon. Omhels de beloften maar en je bent gered". Al dat soort dwaasheid uit de mens vandaan. Wat zal dat zijn, zeg, met karren vol beloftenissen zometeen, die je zelf gegrepen hebt, voor het aangezicht van God te moeten verschijnen, en het dan te moeten horen: "Ik heb u nooit gekend". En wellicht een godsdienstig leven betracht, in Gods Naam van alles uitgericht. En

dat de Heere het zeggen moet: "Ik weet van u niet". "Maar wij hebben in Uw Naam..." "Nee, ga uit van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt". Weet u wat dat is, de ongerechtigheid werken? Dat is: gij die uw eigen wil hebt volvoerd, heel uw leven lang. En die in uw eigen verkeerde, verdraaide wil gestorven bent.

Geef...! Ben je ook zo'n mens? Geef...! Als God het niet geeft, is het verloren. Kun je niets meer toebrengen, niets meer teweeg brengen? Dat je door al de bodems bent heen gezakt? Nou, kijk eens, hier in Matthéüs 26, daar ligt een bodem. Dit is vaste grond onder de voeten. Dat je met heel je wegzakken hierop neerzakken zou: Zijn borgtochtelijk lijden en sterven. Dan weet je er ook van dat je in die ogenblikken hebt uitgezegd: "Heere, ik zal U hartelijk beminnen. Ik zal U volgen al de dagen van mijn leven". Dan moet je niet denken dat dat gebed een gepasseerd station raakt. Helemaal niet. Want wat komt er naar boven borrelen gaandeweg? Wat komt er op uit dat vleselijke binnenste van ons? Dat wat zich der wet Gods niet onderwerpt en het ook niet kan. Je moet er maar achter komen dat die verdorven wil nog bij je is. Het moet je maar een klagend mens maken voor het aangezicht van God. Dat het haast erger wordt dan dat het ooit geweest is.

Geef, dat wij en alle mensen onze eigen wil verzaken en Uw wil... Treffend, dat de opstellers van de Heidelberger het niet alleen over de gelovigen hebben, maar dat ze zeggen: "wij en alle mensen". Daar zit iets in als dit: het behoorde zo te wezen, want daar zijn wij toe geschapen.

Dat uw wil alleen regeren zou. Daar zit tegelijkertijd in een bede. Een bede om gerechtigheid. Wat wordt het dan trouwens makkelijk. Ja, want weet u, wij zijn van die mensen, die lopen altijd maar te vechten voor onze rechten. En wat doen de mensen ons een hoop aan! We voelen ons altijd in de hoek geduwd. We voelen ons altijd benadeeld. En ik zal eens dit en ik zal eens dat. Och, mensen, dat je hierin tot rust zou komen, achter de Heere Jezus Christus aan.

Dat God gerechtigheid oefenen zal. Dat geen zondaar het gewis verderf ontkomen zal, als door God wordt wraak genomen. Om het aan Hem over te laten, over te geven. Gij hebt het gezien en Gij hebt het gehoord.

Daar ligt nog een zaak bij. Het gaat niet over ons recht. Het gaat over Gods recht. En als in dat opzicht de Kerk van de Heere Jezus Christus wordt aangetast en aangerand, dan is het een slag in het aangezicht des Heeren. Daarom zegt de Heere: "Wie nu Mijn oogappel aantast, die komt aan Mij". Nou, berg je dan maar. Vrees dan maar. Och, wat zullen wij met onze kleine handen tegen de vijanden beginnen? Maar de Heere zal wel strijden. Gij zult stille zijn,

kind van God. En weet u, de psalmist zegt in die gang er achteraan: "Zou ik niet haten die U haten". Jazeker.

Geef dat wij en alle mensen onze eigen wil verzaken. Daar ligt een belijdenis in. Dat is deze: ze gaan gebukt onder die eigen wil. De mens van de wereld juicht in zijn eigen wil. Ook de godsdienstige wereld. Maar Gods volk gaat er onder gebukt. Die komt nog zoveel tegen, wat in de wereld heel gewoon is, en die zegt: "Maar dat is niet gewoon, het is verschrikkelijk".

En Uw wil die alleen goed is. Moet je nagaan. Dat zet de godsdienst van vandaag te kijk. Ik wil zo graag voor God leven. Ik wil Hem zo graag dienen. Ik wil zo graag dit, ik wil zo graag dat. Wat wij willen is altijd verkeerd, ten enenmale verdorven, die wil van de mens. Alleen Gods wil, zo staat het er, die alleen goed is. Er hoeft niet eens gezegd te worden: die het beste is. Nee, want dan zou er onder die wil van God ook nog ergens wat goeds gevonden kunnen worden, wat wellicht wat minder goed is, maar toch ook niet helemaal verkeerd. Nee, dat hoeft niet eens gezegd te worden. Die alleen goed is. Dat betekent dat van ons alles, maar dan ook alles slecht is. Onze wil is altijd zondig. Dat betekent in dat opzicht dat woord, dat onze wil verslonden moet zijn in Gods wil, dat er van die wil van ons geen spat meer over is gebleven.

Dat heb ik u ook vaker gezegd. Luther klaagt over zijn ou-de mens, over dat lijk op zijn rug dat hij meezeult, die wil, die oude, ononderworpen wil. Daarom is dit een dagelijks gebed. Geef ons niet alleen de Heere Jezus te erkennen, maar geef ons ook te bekennen dat Uw wil alleen goed is en de onze ten enenmale slecht.

Durf je dat aangezegd te krijgen? Dat gaat dwars tegen vlees en bloed in, hoor. Daar houden we niet zo van. Maar te kennen, te weten: "Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid". We worden wat graag gevlijd en geaaid. Daar zijn we zo vatbaar voor. En dat er tegen ons gezegd wordt: "Zet het zo maar voort, ga die kant maar uit, het gaat goed". Nee, maar om het nu aangezegd te krijgen: "Het gaat slecht met u, altijd maar slecht". Graaf maar dieper, mensen-kind, gij zult meer gruwelen vinden. O ja, je was er heilig van overtuigd dat je het goed bedoelde. Maar er moet maar licht over vallen. Het moet maar ontdekt worden.

Nee, Uw wil die alleen goed is.

Heb je dan, als je mee moet zeulen die eigen wil, waar je zo'n last van krijgt, heb je dan niet opnieuw nodig het wondere geheim van Matthéüs 26. Dat de Heere Jezus het heeft uitgebeden: "Uw wil geschiede, en de Uwe alleen". Dat Hij is voor gegaan, borgtochtelijk is gegaan. Hij één met Zijn Vader. Hij was het eeuwig eens met Zijn Vader. En Hij had de wil van Zijn Vader lief, omdat Hij God lief heeft.

Maar Hij in de plaats van de Kerk: "Uw wil geschiede". Inderdaad, die alleen goed is.

Onze eigen wil dus verzaken. Ja, wat zou dat betekenen, verzaken? Dat zeggen we weleens van iemand, als hij iets niet gedaan heeft. Dan zeggen we: "Hij heeft het verzaakt". In de vergetelheid geraakt. Aan de kant geschoven. Geen aandacht aan geschonken. Dat is het eigenlijk. Dat die eigen wil niet meer van belang zou wezen. Dat is een hele oefening. Dat valt nog niet helemaal mee voor een mens. Maar dat is wel de zaak waar om gesmeekt zal moeten zijn en blijven voor het aangezicht van God. Want alleen in die gang wordt God verheerlijkt.

Laten we dat dan eerst maar biddende zingen, vindt u niet? Uit het Gebed des HEEREN, het 4^e vers.

*Uw wil geschied', Uw wil alleen,
Als in den hemel, hier beneên;
Uw wil is altoos wijs en goed;
't Is majesteit al wat Gij doet;
Dat ieder stil daarin berust',
En Uw bevelen doe met lust.*

Nee, zonder heiligmaking zal niemand God zien. Zonder dat we leren in het leven achteraan te komen. Daarom wou ik u een praktijkvraag stellen. Het is een zakelijke belijdenis: Uw wil die alleen goed is. Maar heb je het ondervonden? Dat je het niet alleen met de mond belijdt. Dat je het niet alleen met het verstand overweegt. Maar dat het de beleving, de ervaring van je leven is. Uw wil die alleen goed is. Heeft de Heere Zijn eigen eer gezocht in je leven, in de gang die je hebt moeten gaan? Wonderlijk, Heere, zijn Uw wegen en werken. Is het daar terecht gekomen, wellicht in de nacht, maar dat je Psalmen moest zingen? God zoekt altijd de lof aan Zichzelf. Dat het daar uit kwam, door moeitevolle wegen of vreugdevolle wegen. Uw wil die alleen goed is.

Nou ja, nu gaat de klap nog verder. De Heidelberger zegt niet alleen dat onze wil niet deugt. Nee, maar er staat: "Uw wil die alleen goed is, zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn". Nou, dat moet je wel temeer door de knieën dwingen. Wat zijn we snel om die vuisten te ballen. Wat zijn we er snel mee om te zeggen: "Het had beter zo en zo kunnen gaan". Wat zijn we er snel mee, God te beschuldigen en Hem verdacht te maken.

Zonder enig tegenspreken. Ga je dan niet als vanzelf naar de hemel verlangen! Want dan ben je toch een mens op de aarde, als God in Zijn genade in de Heere Jezus Christus je heeft opgezocht, die er niet meer bij hoort en die er niet meer in mee kan. Want wie kan daar nu aan voldoen: zonder enig tegenspreken!

Heb je zo weleens begerig, reikhalzend naar boven gekeken, weleens weggemijmerd misschien over de engelen Gods daar boven, hoe die gediensstige geesten uitgaan op het hoog bevel van God. Dat er geen enkele wanklank gehoord wordt, maar een eeuwige harmonie daar heerst. Ja, want dat gehoorzamen en dat onderworpen zijn aan die wil van God, dat is ons sinds onze zondeval van nature vreemd. Maar de Heere Jezus heeft in Matthéüs 26 getoond hoe het er in de hemel aan toe gaat. Ik zou het ook zo kunnen zeggen: Het was Hem van nature niet vreemd. Nee, Hij kwam daar vandaan, uit die eeuwige harmonie weg, spelende in de schoot van Zijn Vader. Hij weet wat dat is, die liefdevolle harmonie in de hemel. En daarom bidt Hij: "Uw wil geschiede". Maar dat zal dat volk van de levende God achterna moeten leren zeggen. Zonder enig tegenspreken.

En nu, heb je weleens de smartelijke wegen, de moeitevolle wegen overwogen van Gods kinderen in de oude dagen? Weet u wat ik altijd zo'n sprekend voorbeeld vind? De moeder van Augustinus. Ze heeft niet één wanklank laten horen terwijl ze geslagen werd, gehoord werd door d'r ongelovige man en d'r ongelovige kinderen. Maar ze was er gedurig mee aan de troon der genade. En weet u wat die weg heeft uitgewerkt, middellijkerwijs? Ze waren er allemaal bij. Ze zijn allemaal zalig geworden. Want het gebed van een rechtvaardige vermag veel. Nee, we hebben geen reden tot hoogmoed. Helemaal niet. Laat die vrouw, die moeder van Augustinus, ons dan maar een voorbeeld wezen. En kijk er maar niet op neer, maar zie maar met reikhalzing uit naar zo'n mensje, daar gebogen voor het aangezicht van God, onder de blauwe plekken en de wonden wellicht. Maar dat ze toch zouden zalig mogen worden. En weet je waarom dat vrouwtje nu die wonden en die plekken kon verdragen? Omdat ze met een geloofsoog had gezien wat haar zonden aan smarten teweeg gebracht hadden aan de Heere Jezus Christus. Ze had Zijn wonden gezien. Zijn wonden in Zijn handen en Zijn voeten. Het bloed langs Zijn aangezicht vanwege de doornenkroon. De opengereten rug onder de geselslagen. Ze had het gezien, gehoord: "Dit deed Ik voor u". Inderdaad, zonder de kennis van de Heere Jezus Christus geen heiligmaking.

Opdat also een iegelijk zijn ambt en beroep gewillig en getrouw moge bedienen en uitvoeren. Ambt en beroep. Ziet u dat? Dat vind ik altijd het schone van de kerk van de Reformatie. Dat zijn we ook kwijt. We zeggen: “Daar buiten is de wereld, en hier is de kerk. En dit is zondag, en maandag t/m zaterdag, dat is wat anders”. Nee, zegt de Heidelberger, helemaal niet, natuurlijk niet. Je ambt en beroep staan in dat geestelijke licht, staan in datzelfde perspectief. God ziet de mens één, ziel en lichaam beide, van zondag t/m zaterdag dezelfde. Ziet u dat? Wie op de zondag heeft leren rekenen met God en met Zijn Zoon, die op de zondag heeft geleerd wat het is vrijgekocht te zijn van schuld en straf door het bloed van de Middeelaar. Dat wordt gezien. Dat wordt gemerkt van de maandag t/m de zaterdag. Dat wordt gemerkt bij het wisselgeld geven. Dat wordt gemerkt op kantoor. Dat wordt gemerkt onder je vriendjes en vriendinnetjes in de klas. Dat wordt gemerkt op de catechisatie als die arme dominees al die jongelui moeten meemaken. Dat wordt gemerkt. Dan is er een onderworpenheid aan het gebod van de levende God. Daar heeft het alles mee te maken. Zonder heiligmaking..., dat is zonder de praktijk van het dagelijkse leven, zal niemand God zien.

En hoe bedienen en uitvoeren? Als de engelen in de hemel doen. Tja, laat ik dan maar bij de morgen beginnen. Dan gaat de wekker. Dan zeg je: “Bah, nu moet ik weer”. Nee, dat is niet recht. Maar: “Gode zij dank, ik ben er nog, ik mag de zon nog zien, ik mag nog arbeid verrichten”. Onder dat geestelijke beslag: als de engelen in de hemel doen. Wat erg dat we zo vaak zuchtende daar heen gaan. Dat we zo vaak van die terneer geslagen mensen zijn. Wat zou er meer getuigenis uitgaan als dat volk van de levende God in de kern van de zaak een vrolijk volk is. Dat is verheugd in God, naar waarde nooit te danken. Wat zou het er dan anders uitzien. Wat zou er dan meer goed gerucht van de Kerk, van de gemeente uitgaan. Daar wordt God in geëerd. Als de engelen in de hemel doen.

Zo is dat gebed er geweest, de derde bede, achter de Heere Jezus Christus aan. Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde. Och, mensen, dat we leren zouden door Gods Heilige Geest ons zo, naar ziel en lichaam beide, bij dagen en bij nachten, in leven en sterven, in alles uit te leveren aan Hem. Ja, al het onze in te leveren. Maar het te beleven dat die die onder God terecht komt het altijd goed zal hebben in tijd en eeuwigheid. Want het brood is zeker en het water gewis.

En de Heere Jezus is heen gegaan, volk van God, om een plaats te bereiden in het huis van Zijn Vader met zijn vele woningen. Daar zal

een avondmaalsdis worden aangericht, een vette maaltijd. En daar zal het alles door de liefde bloeien. God geve dat wij er bij mogen zijn, achter Hem aan, naar het Sion dat daar Boven is, om eeuwig Gods wil te gehoorzamen, en te beleven, en te genieten, en te eerbiedigen.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 86 : 6

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen Naam.
Heer', mijn God, ik zal U loven,
Heffen 't ganse hart naar boven;
'k Zal Uw Naam en majesteit
Eren tot in eeuwigheid.*

Zegenbede.